

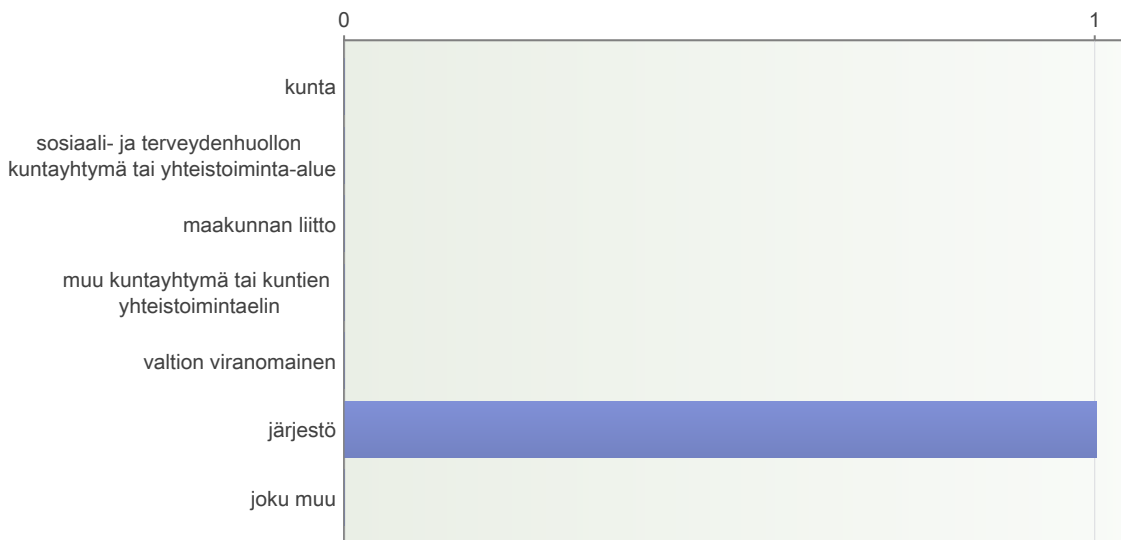
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry	Minna Holm	Risto Kangas	17.10.2016	JUKO ry:n hallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Sote-uudistuksessa palveluntuottajia tulisi kohdella yhdenmukaisesti. Jos sama palvelu voidaan tuottaa verotuksellisesti eri palveluntuottajan toimesta, verokohtelun tulee olla yhtenäinen. Palveluita yhtiötettäessä on turvattava myös yhteiskunnassa heikoimmassa asemassa olevien pääsy sosiaali- ja terveydenhuollon sekä työvoimapalveluiden piiriin. Kaikilla ei ole edellytyksiä olla aktiivisia palveluiden valitsijoita ja kilpailuttajia. Maakunnan on kannettava vastuu siitä, että kukaan tarvitseva ei putoa missään palveluverkon ulkopuolelle.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Ei vastauksia.

5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Ei vastauksia.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

Ei vastauksia.

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

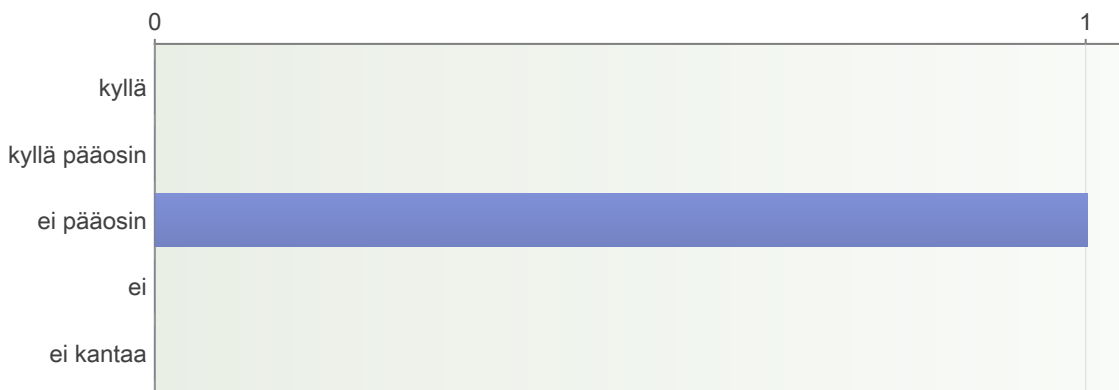
Ei vastauksia.

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

Ei vastauksia.

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Lakien termistöä pitää selventää. Mitä käytännössä tarkoitetaan palvelulaitoksella ja palvelukeskuksella, yhtiöittämisvelvollisuudella ja vieraskielisyyskertoimella. Ovatko maakunnan omistama yhtiö ja maakunnan palvelulaitoksen omistama yhtiö verrannollisia keskenään?

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Ei vastauksia.

11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Ei vastauksia.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

- Uudistuksessa on huolehdittava siitä, että tällä hetkellä toimivat osat sote-palvelua säilyvät jatkossakin, mm. oppilas- ja opiskelijahuolto, korkeakoulujen opintopsykologipalvelut, YTHS, työterveyshuolto, asiakkaan omassa toimintaympäristössä toimivat kuntoutuspalvelut sekä lakisääteinen kasvatus- ja perheneuvolatoiminta. Oppilashuolto on jatkossakin syytä järjestää kunnissa koulujen yhteydessä tapahtuvana toimintana.

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Ei vastauksia.

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

Ei vastauksia.

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveystaloudissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

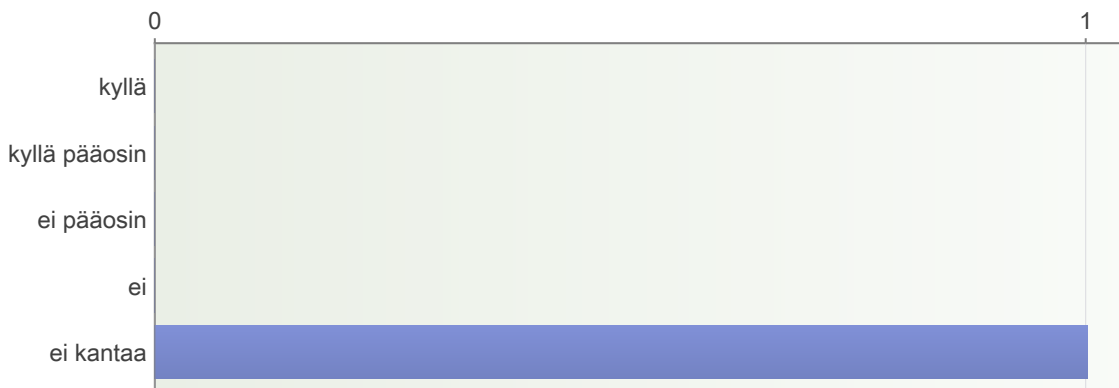
Ei vastauksia.

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

Ei vastauksia.

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitetun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

- Valinnanvapauslainsäädännön ollessa vielä tässä vaiheessa avoinna, on vaikea arvioida tarkoituksenmukaisuutta. Maakuntien osakeyhtiöillä on oltava mahdollisuus olla Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:n jäsenyhteisöjä.

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveydenhuollossa on runsaasti virkavelvollisuudella suoritettavia julkisen sektorin tehtäviä (mm. päivystystyö), joita ei voida tehdä työsuhteessa yksityissektorilla. On myös huomioitava lisäresurssien tarve niihin yksiköihin, joihin palveluita keskitetään. Matkustaminen tulee todennäköisesti lisääntymään uudistuksen myötä ja samalla työmatkojen pituus kasvaa. Näiden seikkojen vaikutuksia on huomioitava palvelussuhteen ehdoissa.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

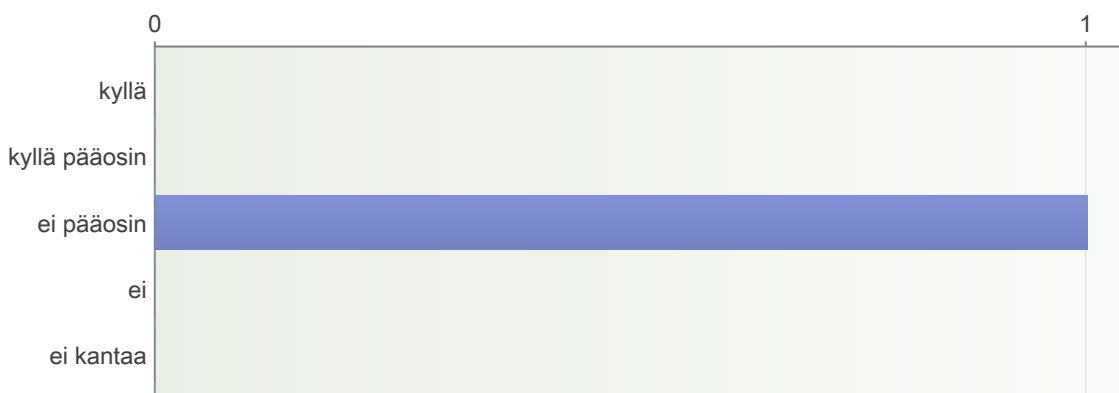
Ei vastauksia.

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaanpanolain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

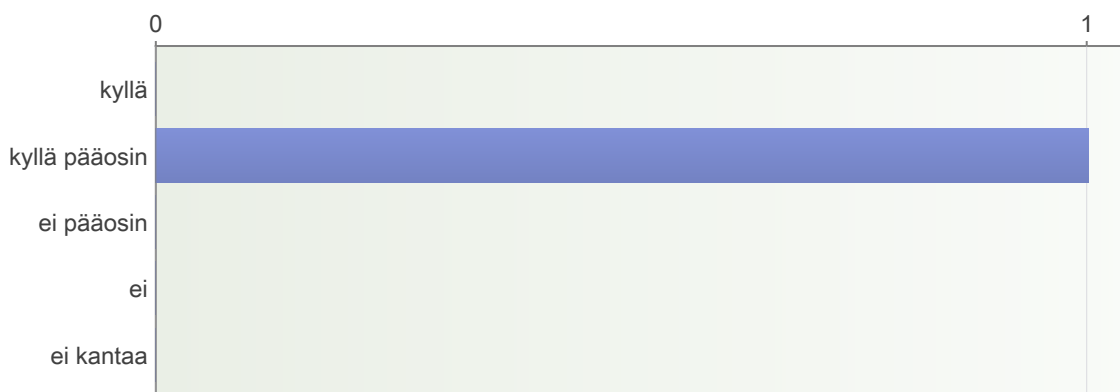

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Maakunnat perustetaan 1.7.2017 alkaen, tämän jälkeen maakunnan nimiin voidaan tehdä oikeustoimia ja palkata maakunnalle omaa henkilöstöä. Samalla on kuitenkin todettu, että tehtävien järjestämisvastuu ja henkilöstö siirtyisivät niille kokonaisuudessaan 1.1.2019. On epäselvää, mitä tämä väliaikaishallinnon vaihe käytännössä tarkoittaa henkilöstön kannalta. Lisäksi on selvennettävä, miten toteutetaan yt-lain edellytykset väliaikaishallinnon osalta. Tältä osin lakia ja lain perusteluja tulee täydentää.

22. 20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Liikkeenluovutuksen siirtymäkausi on voimassa 31.12.2020 asti, mutta laista puuttuu selkeä määräys siitä, verrataanko palvelussuhteen ehtoja jatkoluovutustilanteessa kunnan vai maakunnan palvelussuhteen ehtoihin. Kuntien osittain omistamat yhtiöt (kuntaomisteisuus alle 50 %) ovat tarkastelun ulkopuolella, vaikka nämä yritykset tuottavat myös juuri niitä sote-palveluita, joita kuntalaiset käyttävät "samoilla periaatteilla" kuin kunnissa ja kuntayhtymissä. Miten nämä palvelut nivelletään tähän maakuntamalliin? Palkkaharmonisointi on aloitettava heti, ja kesto voi olla maksimissaan kaksi vuotta. Voimaanpanolain 14 §:ssä tulisi olla selkeä määräys siitä, verrataanko palvelussuhteen ehtoja jatkoluovutustilanteessa kunnan vai maakunnan palvelussuhteen ehtoihin. Samalla pitää huolehtia siitä, että kuntiin jäävän henkilöstöhallinnon ja tukipalvelujen toimintaedellytyksiä ei heikennetä.

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Ei vastauksia.

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

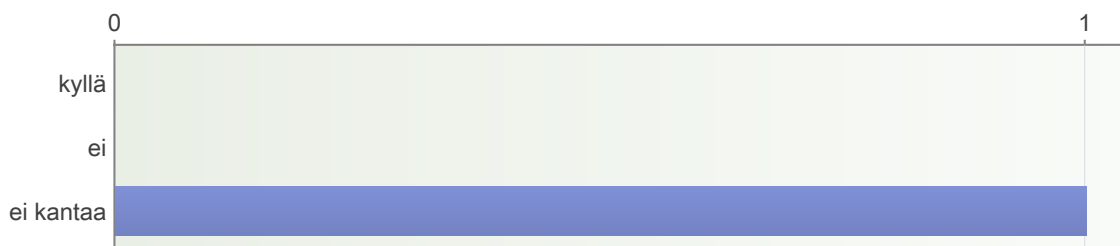
Ei vastauksia.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätkö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Ei vastauksia.

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

- Varsinaisen valinnanvapauslainsäädännön ollessa edelleen avoinna, on vaikea arvioida siirtymäkauden riittävyttä.

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Vastaajien määrä: 1

- Mitä tapahtuu, jos yhtiöittämistä ei kaikilta osin ole toteutettu maakunnissa v. 2020 loppuun mennessä? Vielä valmisteilla olevan valinnanvapausmallin aikataulu ja muut yksityiskohdat vaikuttavat tähän linjaukseen. Jatkovalmisteluissa tulee ottaa huomioon pätevyysvaatimukset. Lainsäädännöllä tulee estää epäpätevien työntekijöiden käyttämisen mahdollisesti tuottama hintakilpailuetu. On myös tärkeää, että uudistusta ja palveluita suunniteltaessa taataan sekä henkilöstön osallistumismahdollisuudet että substanssiasiantuntijuuden käyttö.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Ei vastauksia.

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

Ei vastauksia.

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

Ei vastauksia.

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Ei vastauksia.

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastauksia.

33. 31. Pidättekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Ei vastauksia.

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

Ei vastauksia.

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Ei vastauksia.

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Ei vastauksia.

38. 36. Pidättekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

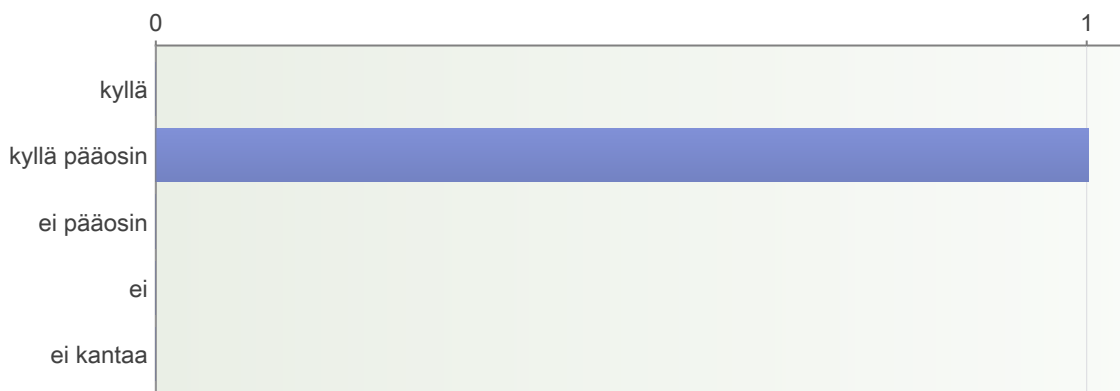
Ei vastauksia.

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Ei vastauksia.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

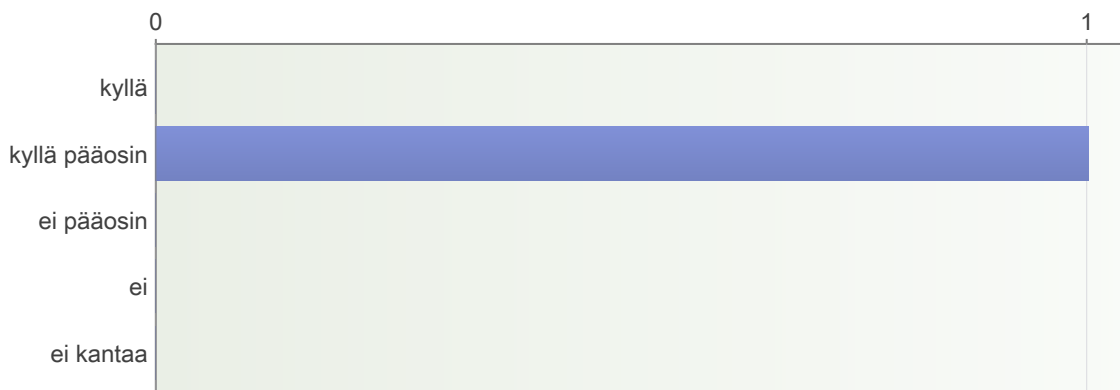

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Osakeyhtiöihin siirtyvän henkilöstön asema jää jossain määrin epäselväksi, ja siihen tulisi jatkovalmistelussa kiinnittää enemmän huomiota.

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Julkisten eläkkeiden rahoitus on taattava. Yhtiöihin siirtyvän henkilöstön lisäeläketurvaa koskevaan 15 § tulee lisätä maakuntien/maakuntien palvelulaitosten omistamiin yhtiöihin siirtyvän henkilöstön lisäksi valtion palveluksesta yhtiöihin siirtyvä henkilöstö. Maakuntakonsernin yhtiöihin siirtyvien henkilöiden lisäeläketurvan tasoiset eläkkeet on turvattava niissä siirroissa, joissa sovelletaan liikkeenluovutuksen periaatteita.

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Vastaajien määrä: 1

- Niissä tehtävissä, joissa käytetään julkista valtaa, palvelussuhteen on oltava virkasuhde. Kunnan ja maakunnan viranhaltijalakiin esitetään 5 a § (Karenssisopimus), joka poikkeaa olennaisilta osiltaan työsopimuslain kilpailukieltoa koskevasta pykälästä. Säännös 5 a § tulee poistaa lainsäädännöstä. Uudistus vaikuttaa voimakkaasti henkilöstön asemaan, minkä vuoksi henkilöstöjärjestöjä on kuultava ja niiden edustus on otettava mukaan konkreettiseen valmisteluun. Uudistuksen yhteydessä on varmistettava työsuojaorganisaation riittävä kattavuus ja muutoksesta on laadittava riskienkartoitus. Luottamusmiesjärjestelmästä ja luottamusmiesten ajankäytön määräytymisen periaatteista on sovittava valtakunnallisella tasolla. Luottamusmiehille on taattava riittävä ajankäyttö. Tämä koskee myös väliaikaishallintoa. Rahoitus väliaikaishallinnon henkilöstöedustuksen järjestämiseksi on tultava valtiolta.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Ei vastauksia.

44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Ei vastauksia.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Ei vastauksia.

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Vastaajien määrä: 1

- Kunnan ja maakunnan viranhaltijalain 5 a § Karensisopimus on poistettava.

Perustelut:

Kunnan ja maakunnan työsopimussuhteiseen henkilöstöön sovelletaan työsopimuslain 3 luvun 5 § säännöksiä kilpailukiellosta. Nyt esitettävä viranhaltijoita koskeva karensisopimussäännöstö poikkeaa olennaisilta osiltaan työsopimuslain kilpailukiellosta koskevasta pykälästä. Jos kuntien ja maakuntien viranhaltijoita jatkossa koskisi nyt ehdotettu karensisopimuspykälä, olisivat kuntien ja maakuntien virkasuhteinen ja työsopimussuhteinen henkilöstö selvästi eriarvoisessa asemassa. Karensisopimus koskisi esitettyssä muodossa kaikkia viranhaltijoita, joilla olisi pääsy mm. arkaluonteisiin ja merkittävää taloudellista arvoa omaaviin tietoihin. Karensisopimuksen käyttöala olisi laajempi kuin työsopimuslain mukaisen kilpailukieltosopimuksen (työsopimuslaissa: erityisen painava syy ja erityistä painavuutta arvioitaessa huomioon otettavina mm. työnantajan toiminnan laatu ja sellainen suojan tarve, joka johtuu liike- tai ammattisalaisuuden säilyttämisestä tai työnantajan työntekijälle järjestämästä erityiskoulutuksesta, samoin kuin työntekijän asema ja tehtävät). Karensisopimuksen rikkomisesta esitetty sopimussakko, joka olisi enintään rajoitusajalta maksettava korvaus kaksinkertaisena, on kohtuuton. Tältä osin on lisäksi pykälän perusteluissa esitetty, että se olisi "sopimukseen perustuvalta rajoitusajalta maksettavaa korvausta, eikä se ole rajoitusajalta maksettavaa palkkaa". Jos näin on, korvauksesta ei kertyne esim. eläkettä, kun sitä ei katsota palkaksi.

Ko. säännöksen osalta tulee kokonaisuutena huomioida perustuslain 18 §:n mukainen oikeus työhön ja elinkeinonvapaus. Nyt esitetään rajoitettavaksi perustuslaissa turvattuja oikeuksia, joten edellytykset tulisi säätää mahdollisimman korkealle. Näitä edellytyksiä esitetty viranhaltijoiden karensisopimusta koskeva säädös ei täytä. Näillä perusteilla ko. 5 a § säännös tulee poistaa.

Voimaanpanolaki, 15 § Lisäeläketurva

Yhtiöihin siirtyvän henkilöstön osalta lisäeläketurvaa koskevaan 15 §:ään tulee lisätä valtion palveluksesta palveluyhtiöön siirtyvä henkilöstö sekä maakuntakonsernin yhtiöihin siirtyvä henkilöstö.